

DECYZJE PRZYJĘTE WSPÓLNIE PRZEZ PARLAMENT EUROPEJSKI I RADĘ

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY NR 742/2008/WE

z dnia 9 lipca 2008 r.

w sprawie udziału Wspólnoty w podjętym przez kilka państw członkowskich programie badawczo-rozwojowym, którego celem jest podwyższenie jakości życia osób starszych poprzez zastosowanie nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,
w szczególności jego art. 169 i 172 akapit drugi,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego,

stanowiąc zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 251 Traktatu ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Decyzja nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. dotycząca siódmego programu ramowego Wspólnoty Europejskiej w zakresie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji (2007–2013) ⁽²⁾ (dalej zwanego „siódmym programem ramowym”) przewiduje udział Wspólnoty w programach badawczo-rozwojowych podjętych przez kilka państw członkowskich, w tym udział w strukturach utworzonych w celu wykonania tych programów w rozumieniu art. 169 Traktatu.

(2) Siódmy program ramowy określił szereg kryteriów identyfikacji obszarów inicjatyw podejmowanych na mocy

art. 169: związek z celami Wspólnoty, jasne określenie realizowanego celu oraz jego związek z celami siódmego programu ramowego, obecność istniejącej uprzednio podstawy (istniejące lub planowane programy badawcze), europejska wartość dodana, masa krytyczna z uwzględnieniem rozmiaru oraz liczby uczestniczących programów, a także stopnia podobieństwa działań nimi objętych, oraz skuteczność art. 169 jako najodpowiedniejszego środka do osiągnięcia celów.

(3) Decyzja Rady 2006/971/WE z dnia 19 grudnia 2006 r. dotycząca programu szczegółowego „Współpraca”, wdrażającego siódmy program ramowy Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji (2007–2013) ⁽³⁾ (dalej zwanego „programem szczegółowym »Współpraca«”) określa „inicjatywę na mocy art. 169 w dziedzinie życia wspieranego przez otoczenie” jako jedną z dziedzin odpowiedzialnych dla udziału Wspólnoty w krajowych programach badawczych realizowanych wspólnie na podstawie art. 169 Traktatu.

(4) W komunikacie z dnia 1 czerwca 2005 r. zatytułowanym „i2010 – Europejskie społeczeństwo informacyjne na rzecz wzrostu i zatrudnienia” Komisja zapowiedziała uruchomienie sztandarowej inicjatywy w sprawie opieki nad ludźmi w starzejącym się społeczeństwie.

(5) W komunikacie z dnia 12 października 2006 r. zatytułowanym „Demograficzna przyszłość Europy – przekształcić wyzwania w nowe możliwości” Komisja podkreśliła, iż demograficzne starzenie się społeczeństw jest jednym z głównych wyzwań, przed którymi stoją wszystkie kraje UE, oraz iż nowe technologie mogłyby ułatwić kontrolowanie kosztów, wpłynąć na poprawę sytuacji ludzi starszych i promować ich aktywny udział w społeczeństwie, zwiększając tym samym konkurencyjność gospodarki europejskiej w ramach wspierania poprawionej strategii lizbońskiej na rzecz rozwoju i zatrudnienia.

⁽¹⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 13 marca 2008 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 23 czerwca 2008 r.

⁽²⁾ Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 400 z 30.12.2006, s. 86.

- (6) W szczególności w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) zjawisko starzenia się społeczeństwa można postrzegać jako szansę dla powstającego rynku nowych towarów i usług odpowiadających potrzebom ludzi starszych. Gwałtowny rozwój i wykorzystanie TIK nie powinny jednak prowadzić do wykluczenia społecznego lub powiększenia przepaści cyfrowej; umiejętności informatyczne stanowią natomiast warunek konieczny integracji i uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym.
- (7) Niniejsza inicjatywa w dziedzinie życia wspieranego przez otoczenie powinna uwzględniać sytuację starzejącego się społeczeństwa Europy, w którym liczba kobiet jest większa od liczby mężczyzn z powodu wyższej średniej długości życia kobiet.
- (8) Aktywne starzenie się stanowi główny element opracowanych na nowo wytycznych w zakresie zatrudnienia. Podejście UE do starzenia się ma na celu zmobilizowanie pełnego potencjału osób w każdym wieku – podejście oparte na koncepcji cyklu życiowego, i podkreśla potrzebę przejścia od fragmentarycznych do kompleksowych strategii w zakresie starzenia się.
- (9) Obecnie wiele programów badawczo-rozwojowych lub działań podjętych indywidualnie przez państwa członkowskie na poziomie krajowym w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych na rzecz komfortowego starzenia się nie jest koordynowane na poziomie europejskim w wystarczający sposób, co uniemożliwia spójne podejście na poziomie europejskim do badań i rozwoju innowacyjnych programów i usług opartych na technologiach informacyjno-komunikacyjnych na rzecz komfortowego starzenia się.
- (10) Pragnąc wypracować spójne podejście na poziomie europejskim w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych na rzecz komfortowego starzenia się oraz działać skutecznie, kilka państw członkowskich podjęło inicjatywę dotyczącą ustanowienia wspólnego programu badawczo-rozwojowego zatytułowanego „Wspólny program w zakresie życia wspieranego przez otoczenie” w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych na rzecz komfortowego starzenia się w społeczeństwie informacyjnym, w celu uzyskania synergii, jeśli chodzi o środki zarządzania i środki finansowe poprzez zagwarantowanie jednolitego i wspólnego mechanizmu oceny z pomocą niezależnych ekspertów w oparciu o utrwaloną praktykę określoną w rozporządzeniu (WE) nr 1906/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. ustanawiającym zasady uczestnictwa przedsiębiorstw, ośrodków badawczych i uniwersytetów w działaniach w ramach siódmego programu ramowego oraz rozpowszechniania wyników badań (2007–2013)⁽¹⁾ oraz połączenie dodatkowej wiedzy i środków z różnych krajów w całej Europie.
- (11) Wspólny program w zakresie życia wspieranego przez otoczenie ma na celu sprostanie wyzwaniu demograficznego starzenia się społeczeństw poprzez zapewnienie niezbędnych ram prawnych i organizacyjnych dla europejskiej współpracy na szeroką skalę pomiędzy państwami członkowskimi w zakresie stosowanych badań i innowacji w dziedzinie TIK na rzecz komfortowego starzenia w starzejącym się społeczeństwie. Belgia, Dania, Niemcy, Irlandia, Grecja, Hiszpania, Francja, Włochy, Cypr, Luksemburg, Węgry, Niderlandy, Austria, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowenia, Finlandia, Szwecja i Zjednoczone Królestwo (dalej zwane „uczestniczącymi państwami członkowskimi”) oraz Izrael, Norwegia i Szwajcaria zgodziły się wspólnie koordynować i realizować działania mające na celu wnoszenie wkładu do programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie. Całkowitą wartość ich krajowego udziału szacuje się na co najmniej 150 mln EUR na czas trwania siódmego programu ramowego. Udział każdego z tych krajów we wspólnym programie w zakresie życia wspieranego przez otoczenie powinien zależeć od minimalnego wkładu finansowego proporcjonalnego do ewentualnego zapotrzebowania ich krajowej społeczności badawczej i powinien zwykle wynosić co najmniej 0,2 mln EUR w przypadku udziału tego kraju w rocznym programie prac.
- (12) Wspólny program w zakresie życia wspieranego przez otoczenie powinien również promować zaangażowanie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w działania prowadzone w jego ramach zgodnie z celami siódmego programu ramowego.
- (13) W celu zwiększenia siły oddziaływania wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie uczestniczące państwa członkowskie, Izrael, Norwegia i Szwajcaria zgodziły się na udział w nim Wspólnoty. Wspólnota powinna wziąć udział w programie poprzez wniesienie wkładu finansowego do wysokości 150 mln EUR Biorąc pod uwagę, że wspólny program w zakresie życia wspieranego przez otoczenie spełnia naukowe cele siódmego programu ramowego oraz że zakres badań we wspólnym programie w zakresie życia wspieranego przez otoczenie jest objęty zakresem zagadnienia „technologie informacyjne i komunikacyjne” programu szczegółowego „Współpraca” siódmego programu ramowego, wkład finansowy Wspólnoty powinien zostać przekazany ze środków przyznanych w budżecie na to zagadnienie. Dalsze możliwości finansowania mogą być udostępnione między innymi przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI), w szczególności przez mechanizm finansowania opartego na podziale ryzyka opracowany wspólnie przez EBI i Komisję zgodnie z załącznikiem III do decyzji 2006/971/WE.
- (14) Wsparcie finansowe ze strony Wspólnoty zostanie udzielone pod warunkiem przedstawienia planu finansowego opartego na formalnych zobowiązaniach właściwych organów krajowych dotyczących realizacji wspólnych programów badawczo-rozwojowych i działań podjętych na poziomie krajowym oraz udziału w finansowaniu wspólnego wykonania wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie.
- (15) Wspólna realizacja krajowych programów badawczych wymaga ustanowienia lub istnienia specjalnej jednostki ds. wdrażania przewidzianej w szczegółowym programie „Współpraca”.
- (16) Uczestniczące państwa członkowskie uzgodniły, że ta specjalna jednostka ds. wdrażania będzie realizować wspólny program w zakresie życia wspieranego przez otoczenie.

⁽¹⁾ Dz.U. L 391 z 30.12.2006, s. 1.

- (17) Specjalna jednostka ds. wdrażania powinna otrzymać wkład finansowy ze strony Wspólnoty oraz zapewnić skuteczną realizację wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie.
- (18) W celu skutecznej realizacji programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie specjalna jednostka ds. wdrażania powinna przyznać wsparcie finansowe stronom trzecim uczestniczącym we wspólnym programie w zakresie życia wspieranego przez otoczenie, których wybór nastąpi w wyniku zaproszenia do składania wniosków.
- (19) Wkład Wspólnoty powinien zależeć od środków zaangażowanych przez uczestniczące państwa członkowskie, Izrael, Norwegię i Szwajcarię oraz wypłaty ich wkładów finansowych.
- (20) Wspólnota powinna mieć prawo do zmniejszenia, wycofania swojego wkładu finansowego lub zaprzestania jego wnoszenia w przypadku niewłaściwej, częściowej lub spóźnionej realizacji wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie na warunkach określonych w porozumieniu zawartym między Wspólnotą a specjalną jednostką ds. wdrażania, określającym szczegółowe warunki dotyczące wkładu Wspólnoty.
- (21) Każde państwo członkowskie może dołączyć do wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie.
- (22) Zgodnie z siódmym programem ramowym Wspólnota powinna posiadać prawo do uzgadniania warunków dotyczących swojego wkładu finansowego do wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie w odniesieniu do udziału w nim każdego kraju stowarzyszonego z siódmym programem ramowym lub, o ile jest to niezbędne do uzgadniania realizacji wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie, innego kraju przystępującego do programu w trakcie jego realizacji, zgodnie z niniejszą decyzją.
- (23) Należy również przedsięwziąć właściwe środki, aby zapobiec nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, a także podjąć konieczne działania w celu odzyskania utraconych, niesłusznie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych środków zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich⁽¹⁾, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami⁽²⁾ oraz rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1073/1999 z dnia 25 maja 1999 r. dotyczącym dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF)⁽³⁾.
- (24) Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich⁽⁴⁾ (dalej zwanym „rozporządzeniem finansowym”) oraz rozporządzeniem Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich⁽⁵⁾ (dalej zwanym „przepisami wykonawczymi”) wkład Wspólnoty powinien być przeznaczony na bezpośrednie zarządzanie scentralizowane zgodnie z art. 54 ust. 2 lit. c) i art. 56 rozporządzenia finansowego oraz art. 35, art. 38 ust. 2 i art. 41 przepisów wykonawczych.
- (25) Istotne jest, aby działalność badawcza na podstawie wspólnego programu w zakresie życia wspomaganego przez otoczenie była zgodna z podstawowymi zasadami etycznymi, w tym z zasadami odzwierciedlonymi w art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej oraz w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, a także aby uwzględniła problematykę płci i kwestie równości mężczyzn i kobiet. Przy realizacji programu należy również uwzględnić propagowanie roli kobiet w dziedzinie nauki i badań.
- (26) Celem wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie powinno być również promowanie sprawiedliwego i uproszczonego dostępu do odpowiednich produktów i usług opartych na TIK we wszystkich państwach członkowskich.
- (27) Do roku 2010 Komisja powinna przeprowadzić śródkresową ocenę jakości i skuteczności realizacji wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie i postępu w osiąganiu wyznaczonych celów. Ocenie należy poddać też potrzebę dokonywania dalszych ocen śródkresowych przed przeprowadzeniem oceny końcowej w końcu 2013 r.,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Realizacja siódmego programu ramowego przewiduje wkład finansowy Wspólnoty do wspólnego programu badawczego i rozwoju w zakresie życia wspieranego przez otoczenie podjętego wspólnie przez Belgię, Danię, Niemcy, Irlandię, Grecję, Hiszpanię, Francję, Włochy, Cypr, Luksemburg, Węgry, Niderlandy, Austrię, Polskę, Portugalię, Rumunię, Słowenię, Finlandię, Szwecję i Zjednoczone Królestwo („uczestniczące państwa członkowskie”) oraz Izrael, Norwegię i Szwajcarię.

⁽³⁾ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Rady (WE) nr 1525/2007 (Dz.U. L 343 z 27.12.2007, s. 9).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (WE, Euratom) nr 478/2007 (Dz.U. L 111 z 28.4.2007, s. 13).

⁽¹⁾ Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1233/2007 (Dz.U. L 279 z 23.10.2007, s. 10).

⁽²⁾ Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2.

2. Przez czas trwania siódmego programu ramowego wkład finansowy Wspólnoty na realizację wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie wynosi maksymalnie 150 mln EUR, zgodnie z zasadami określonymi w załączniku I, który stanowi integralną część niniejszej decyzji.

3. Wkład finansowy Wspólnoty jest przekazywany ze środków przyznanych w budżecie na temat technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) szczegółowego programu „Współpraca”.

Artykuł 2

Wkład finansowy Wspólnoty jest uzależniony od:

- a) wykazania przez uczestniczące państwa członkowskie, Izrael, Norwegię i Szwajcarię, że wspólny program w zakresie życia wspieranego przez otoczenie zgodnie z opisem w załączniku I został skutecznie ustanowiony;
- b) formalnego powołania lub wskazania przez uczestniczące państwa członkowskie, Izrael, Norwegię i Szwajcarię lub organizacje wskazane przez uczestniczące państwa członkowskie, Izrael, Norwegię i Szwajcarię specjalnej jednostki ds. wdrażania posiadającej osobowość prawną, która będzie odpowiadać za realizację wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie oraz odbiór, przeznaczenie i monitorowanie wkładu finansowego Wspólnoty w ramach pośredniego zarządzania scentralizowanego zgodnie z art. 54 ust. 2 lit. c i art. 56 rozporządzenia finansowego oraz art. 35, art. 38 ust. 2 i art. 41 przepisów wykonawczych;
- c) ustanowienia właściwego i skutecznego modelu zarządzania wspólnym programem w zakresie życia wspieranego przez otoczenie zgodnie z wytycznymi określonymi w załączniku II, który stanowi integralną część niniejszej decyzji;
- d) skutecznego prowadzenia działań w ramach wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie opisanych w załączniku I przez specjalną jednostkę ds. wdrażania, co obejmuje rozpoczęcie procedury zaproszenia do składania wniosków o przyznanie dotacji;
- e) zobowiązań uczestniczących państw członkowskich, Izraela, Norwegii i Szwajcarii do udziału w finansowaniu wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie oraz wpłaty ich wkładu finansowego, w szczególności finansowania uczestników projektów wybranych w wyniku procedury zaproszenia do składania wniosków rozpoczętej w ramach programu;
- f) zgodności ze wspólnotowymi zasadami pomocy państwa, a w szczególności zasadami określonymi we wspólnotowych zasadach ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną⁽¹⁾;

g) zapewnienia wysokiego poziomu doskonałości naukowej oraz przestrzegania zasad etycznych zgodnie z zasadami ogólnymi siódmego programu ramowego oraz problematyki płci, równości kobiet i mężczyzn i trwałego rozwoju; oraz

h) sformułowania postanowień dotyczących praw własności intelektualnej wynikających z działań prowadzonych w ramach wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie oraz realizacji i koordynacji programów naukowo-badawczych i działań podjętych na poziomie krajowym przez uczestniczące państwa członkowskie, Izrael, Norwegię i Szwajcarię w taki sposób, aby miały one na celu promowanie tworzenia takiej wiedzy oraz wspieranie użytkowania na szeroką skalę i rozpowszechniania stworzonej wiedzy.

Artykuł 3

W ramach realizacji wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie przyznanie przez specjalną jednostkę ds. wdrażania wsparcia finansowego stronom trzecim, a zwłaszcza wsparcie finansowe udzielone uczestnikom projektów wybranych w wyniku procedury zaproszenia do składania wniosków podlega zasadom równego traktowania i przejrzystości, przewidywalności dla wnioskodawców oraz niezależnej ocenie. Wsparcie finansowe jest przyznawane stronom trzecim na podstawie doskonałości naukowej, oddziaływania społeczno-gospodarczego na poziomie europejskim oraz znaczenia dla ogólnych celów wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie zgodnie z zasadami i procedurami określonymi w załączniku I.

Artykuł 4

Uzgodnienia dotyczące wspólnotowego wkładu finansowego oraz reguły odnoszące się do odpowiedzialności finansowej oraz do praw własności intelektualnej, a także szczegółowe zasady przyznawania wsparcia finansowego przez specjalną jednostkę ds. wdrażania stronom trzecim są przyjmowane w formie ogólnego porozumienia zawartego między Komisją, w imieniu Wspólnoty, a specjalną jednostką ds. wdrażania oraz rocznych umów finansowych.

Artykuł 5

W przypadku niewłaściwej, częściowej lub spóźnionej realizacji wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie Wspólnota może ograniczyć, wycofać swój wkład finansowy lub zaprzestać wnoszenia go w zależności od rzeczywistej realizacji wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie.

W przypadku gdy uczestniczące państwa członkowskie, Izrael, Norwegia i Szwajcaria nie uczestniczą lub uczestniczą tylko w części lub z opóźnieniem w finansowaniu wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie, Wspólnota może ograniczyć swój wkład finansowy w zależności od rzeczywistej wysokości finansowania ze środków publicznych przyznanych przez uczestniczące państwa członkowskie, Izrael, Norwegię i Szwajcarię na warunkach określonych w porozumieniu, które zostanie zawarte między Wspólnotą a specjalną jednostką ds. wdrażania.

⁽¹⁾ Dz.U. C 323 z 30.12.2006, s. 1.

Artykuł 6

W ramach realizacji wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie uczestniczące państwa członkowskie, Izrael, Norwegia i Szwajcaria podejmują wszelkie środki prawne, wykonawcze, administracyjne i inne niezbędne do ochrony interesów finansowych Wspólnoty. W szczególności uczestniczące państwa członkowskie, Izrael, Norwegia i Szwajcaria podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia pełnego odzyskania kwot należnych Wspólnocie zgodnie z art. 54 ust. 2 lit. c) rozporządzenia finansowego oraz art. 38 ust. 2 przepisów wykonawczych.

Artykuł 7

Komisja i Trybunał Obrachunkowy mogą, za pośrednictwem swoich urzędników lub przedstawicieli, przeprowadzać wszelkie kontrole i inspekcje konieczne do zapewnienia właściwego zarządzania funduszami wspólnotowymi i ochrony interesów finansowych Wspólnoty przed wszelkimi nadużyciami lub nieprawidłowościami. W tym celu uczestniczące państwa członkowskie, Izrael, Norwegia i Szwajcaria oraz specjalna jednostka ds. wdrażania w stosownym trybie udostępnią Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu wszystkie istotne dokumenty.

Artykuł 8

Komisja przekazuje wszystkie istotne informacje Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Trybunałowi Obrachunkowemu. Wzywa się uczestniczące państwa członkowskie, Izrael, Norwegię i Szwajcarię do przekazywania Komisji, za pośrednictwem specjalnej jednostki ds. wdrażania, wszelkich dodatkowych informacji wymaganych przez Parlament Europejski, Radę oraz Trybunał Obrachunkowy dotyczących zarządzania finansami specjalnej jednostki ds. wdrażania, które są zgodne z ogólnymi wymogami dotyczącymi sprawozdawczości określonymi w art. 12 ust. 1.

Artykuł 9

Każde państwo członkowskie może przystąpić do wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie zgodnie z kryteriami określonymi w art. 2 lit. e)–h).

Artykuł 10

Każdy kraj trzeci może przystąpić do wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie zgodnie z kryteriami określonymi w art. 2 lit. e)–h) oraz pod warunkiem, że taki udział jest przewidziany w odpowiedniej umowie międzynarodowej i że zarówno Komisja, jak i uczestniczące państwa członkowskie, Izrael, Norwegia i Szwajcaria wyrażą na to zgodę.

Artykuł 11

Warunki dotyczące wspólnotowego wkładu finansowego w odniesieniu do udziału we wspólnym programie w zakresie życia wspieranego przez otoczenie jakiegokolwiek kraju stowarzyszonego z siódmym programem ramowym lub jakiegokolwiek innego kraju w przypadku, gdy jest to istotne dla realizacji wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez

otoczenie, mogą zostać uzgodnione przez Wspólnotę na podstawie przepisów niniejszej decyzji oraz wszelkich innych przepisów i uzgodnień wykonawczych.

Artykuł 12

1. Roczne sprawozdanie dotyczące siódmego programu ramowego przedstawiane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie na mocy art. 173 Traktatu zawiera sprawozdanie z działań podjętych w ramach wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie.

2. Komisja przeprowadza śródkresową ocenę wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie dwa lata po rozpoczęciu programu, w każdym razie nie później niż w 2010 r. W razie potrzeby po pierwszej ocenie śródkresowej można sporządzić kolejne oceny śródkresowe.

Ocena śródkresowa obejmuje postęp w realizacji celów wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie określonych w załączniku I, w tym zalecenia dotyczące najwłaściwszych sposobów dalszego pogłębiania integracji, poprawy jakości i skuteczności realizacji, w tym integracji naukowej, integracji zarządzania i integracji finansowej programu badawczego i rozwoju w zakresie życia wspieranego przez otoczenie oraz kwestię, czy poziom wkładu finansowego uczestniczących państw członkowskich, Izraela, Norwegii i Szwajcarii jest proporcjonalny w świetle potencjalnego zapotrzebowania zgłoszonego przez ich różne krajowe społeczności badawcze. Uwzględniane są również doświadczenia zdobyte w ramach innych wspólnych programów prowadzonych na mocy art. 169 Traktatu.

Komisja przekazuje wyniki tej oceny, wraz z uwagami, oraz, o ile uzna to za właściwe, wnioski dotyczące zmiany niniejszej decyzji Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

3. Na koniec 2013 r. Komisja przeprowadza ostateczną ocenę wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie. Wyniki tej ostatecznej oceny są przedstawiane Parlamentowi Europejskiemu oraz Radzie.

Artykuł 13

Niniejsza decyzja wchodzi w życie trzeciego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 14

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 9 lipca 2008 r.

W imieniu Parlamentu
Europejskiego
H.-G. PÖTTERING
Przewodniczący

W imieniu Rady
J.-P. JOUJET
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

OPIS CELÓW, DZIAŁAŃ ORAZ REALIZACJI WSPÓLNEGO PROGRAMU W ZAKRESIE ŻYCIA WSPIERANEGO PRZEZ OTOCZENIE**I. Cele szczegółowe**

Cele szczegółowe wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie są następujące:

- ułatwienie opracowania innowacyjnych produktów, usług i systemów opartych na technologiach informacyjno-komunikacyjnych w zakresie komfortowego starzenia się w domu, społeczności i w pracy, wpływając w ten sposób na poprawę jakości życia, zwiększenie samodzielności, udziału w życiu społecznym, umiejętności i szans zatrudnienia osób starszych oraz obniżenie kosztów opieki zdrowotnej i społecznej. Może to opierać się np. na innowacyjnym wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych, na nowych metodach interakcji z klientem lub nowych rodzajach łańcuchów wartości dla usług na rzecz niezależnego życia. Z wyników wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie mogłyby korzystać również inne grupy, a mianowicie osoby niepełnosprawne,
- osiągnięcie masy krytycznej badań, rozwoju i innowacji na poziomie UE w zakresie technologii i usług na rzecz komfortowego starzenia się w społeczeństwie informacyjnym, w tym stworzenie sprzyjających warunków dla udziału w programie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP),
- polepszenie warunków wykorzystania wyników badań przez przemysł poprzez stworzenie spójnych europejskich ram dla rozwoju wspólnych stanowisk, w tym wspólnych minimalnych standardów, oraz ułatwienie znalezienia i przyjęcia wspólnych rozwiązań zgodnych ze zmieniającymi się preferencjami społecznymi i aspektami regulacyjnymi na poziomie krajowym i regionalnym w całej Europie.

Poprzez skupienie na badaniach stosowanych wspólny program w zakresie życia wspieranego przez otoczenie będzie stanowił uzupełnienie podobnych badań długoterminowych przewidzianych w ramach siódmego programu ramowego oraz demonstracji stanowiących część programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji (2007–2013) ustanowionego decyzją nr 1639/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁾, która koncentruje się na wykorzystaniu na szeroką skalę istniejących rozwiązań.

Wspólny program w zakresie życia wspieranego przez otoczenie poprzez swoje działania przyczynia się do osiągnięcia celów odnowionej strategii lizbońskiej i budowania społeczeństwa opartego na wiedzy, starając się jednocześnie zapewnić, aby wykorzystanie nowych technologii nie prowadziło do wykluczenia społecznego. Program promuje również opracowanie oszczędnych rozwiązań mogących przyczynić się do zagwarantowania sprawiedliwego, uproszczonego dostępu do odpowiednich produktów i usług opartych na TIK, łącznie z dostępem do usług poprzez wybór różnych kanałów, które szanują prywatność i godność osób starszych we wszystkich regionach Europy, w tym na terenach wiejskich i najbardziej oddalonych.

Ponadto wspólny program w zakresie życia wspieranego przez otoczenie powinien promować innowacje w sektorze prywatnym i współfinansowanie przez ten sektor, zwłaszcza MŚP, w odniesieniu do przedsięwzięć związanych z rynkiem oraz dostosowanie technologii i rozwiązań opracowanych w ramach tych przedsięwzięć, do potrzeb osób starszych w celu zwiększenia ich uczestnictwa w życiu społecznym.

W miarę możliwości zapewnia się komplementarność i synergę wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie z innymi programami na poziomie wspólnotowym, krajowym i regionalnym.

Uwzględniane są możliwe kwestie dotyczące etyki i prywatności zgodnie z międzynarodowymi wytycznymi.

II. Działania

Główne działania w ramach wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie obejmują działania w zakresie badań, rozwoju i innowacji. Mają one być wdrażane poprzez współfinansowane projekty ponadnarodowe realizowane przez podmioty z co najmniej trzech różnych uczestniczących państw członkowskich, Izraela, Norwegii i Szwajcarii oraz innych uczestniczących krajów, zajmujące się działaniami badawczymi, rozwojem technologicznym oraz demonstracją i rozpowszechnianiem. Powinny być one ukierunkowane na badania nastawione na rynek, powinny być to działania krótko- lub średnioterminowe oraz powinny zapewniać wykorzystanie wyników projektów w realistycznym przedziale czasowym.

⁽¹⁾ Dz.U. L 310 z 9.11.2006, s. 15.

Ponadto działania w zakresie pośrednictwa, promocji programu i współdziałania w ramach sieci można wdrożyć poprzez organizowanie specjalnych imprez lub łącznie z imprezami już organizowanymi. Obejmują one organizację warsztatów i nawiązywanie kontaktów z innymi zainteresowanymi stronami w ramach łańcucha wartości.

Wspólny program obejmuje również konsultacje z odpowiednimi uczestnikami europejskimi (takimi jak organy decyzyjne ministerstw i sektora publicznego, dostawcy usług sektora prywatnego i ubezpieczeń, jak również przemysłu, MŚP oraz przedstawiciele użytkowników) odnośnie do priorytetów badań oraz wdrażania programu.

Wspólny program w zakresie życia wspieranego przez otoczenie powinien również uwzględniać tendencje demograficzne oraz badania demograficzne prowadzone w różnych państwach europejskich w celu znalezienia rozwiązań odzwierciedlających sytuację społeczną i gospodarczą w Unii.

III. Realizacji programu

Roczny program prac i zaproszenia do składania ofert

Wspólny program w zakresie życia wspieranego przez otoczenie jest realizowany na podstawie rocznych programów prac identyfikujących tematy zaproszeń do składania wniosków, które zostaną uzgodnione z Komisją jako podstawa wkładu finansowego Wspólnoty.

W ramach wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie ogłasza się regularne zaproszenia do składania wniosków zgodnie z uzgodnionym rocznym programem prac. Wnioski są składane przez wnioskodawców centralnie do specjalnej jednostki ds. wdrażania (jeden punkt odbioru).

Po zamknięciu zaproszenia do składania ofert specjalna jednostka ds. wdrażania dokonuje centralnego sprawdzenia kwalifikowalności we współpracy z krajowymi agencjami zarządzania programem. Badanie to przeprowadza się na podstawie wspólnych kryteriów kwalifikowalności wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie, które są publikowane razem z rocznym programem prac i obejmują co najmniej:

- złożenie w terminie kompletnego wniosku w formie elektronicznej, oraz
- wypełnienie obowiązków dotyczących składu konsorcjów.

Ponadto specjalna jednostka ds. wdrażania z pomocą krajowych agencji zarządzania programem przeprowadza badanie w zakresie wypełnienia krajowych kryteriów kwalifikowalności opublikowanych razem z rocznym programem prac i wymienionych w zaproszeniach do składania wniosków. Krajowe kryteria kwalifikowalności odnoszą się jedynie do statusu prawnego i finansowego poszczególnych wnioskodawców, a nie do treści wniosków. Kryteria te obejmują:

- rodzaj wnioskodawcy, w tym status prawny i cel,
- odpowiedzialność oraz kwestie związane z wykonalnością, w tym stabilność finansowa, wypełnianie zobowiązań podatkowych i w zakresie ubezpieczeń społecznych.

Kwalifikujące się projekty wniosków są oceniane i wybierane na poziomie centralnym z pomocą niezależnych ekspertów na podstawie przejrzystych i wspólnych kryteriów kwalifikowalności i oceny ustanowionych w programie prac, które wiążą uczestniczące państwa członkowskie oraz Izrael, Norwegię i Szwajcarię. Wybór ten po przyjęciu przez zgromadzenie ogólne wiąże uczestniczące państwa członkowskie, Izrael, Norwegię i Szwajcarię.

Specjalna jednostka ds. wdrażania odpowiada za monitorowanie projektów, a w celu zarządzania całym cyklem projektu wdrażane są wspólne procedury operacyjne.

Ponieważ kwestie administracyjne w ramach wybranych projektów, dotyczące krajowych partnerów projektu, są rozpatrywane przez odnośne krajowe agencje zarządzające programem, stosuje się krajowe kryteria kwalifikowalności powiązane ściśle z prawnym i finansowym statusem poszczególnych uczestników, tak jak to określono powyżej, oraz krajowe zasady administracyjne.

Jeżeli na etapie zawierania umowy uczestnik nie spełnia już jednego z krajowych kryteriów kwalifikowalności, wspólny program w zakresie życia wspieranego przez otoczenie zapewnia doskonałość naukową. W tym celu krajowa agencja zarządzająca może podjąć decyzję o przeprowadzeniu dodatkowej centralnej i niezależnej ocena danego wniosku z pomocą niezależnych ekspertów, w celu dokonania oceny wniosku bez udziału danego uczestnika lub, jeżeli proponuje to konsorcjum projektu, z udziałem zastępczego uczestnika.

Każdy kraj finansuje swoich uczestników krajowych, których wnioski zostały zaakceptowane, poprzez agencje krajowe, które dodatkowo kierują finansowanie centralne od specjalnych jednostek ds. wdrażania, na podstawie porozumienia zawartego przez właściwe agencje krajowe z krajowymi uczestnikami danego projektu.

Zapewnienie integracji naukowej, integracji zarządzania i integracji finansowej

Wspólny program w zakresie życia wspieranego przez otoczenie zapewnia naukową integrację uczestniczących programów krajowych poprzez opracowanie wspólnych programów prac i tematów zaproszeń do składania wniosków dla wszystkich programów krajowych.

Integracja zarządzania programów krajowych jest zapewniana przez jednostkę prawną utworzoną przez uczestniczące państwa członkowskie oraz Izrael, Norwegię i Szwajcarię. Zarządzanie wspólnym programem w zakresie życia wspieranego przez otoczenie obejmuje:

- centralną organizację zaproszeń do składania wniosków,
- centralną, niezależną i przejrzystą ocenę ekspertów na poziomie europejskim, opartą na wspólnych zasadach i kryteriach oceny oraz wyboru wniosków na podstawie doskonałości naukowej,
- jeden adres do składania wniosków (przewiduje się składanie wniosków drogą elektroniczną).

Wspólny program w zakresie życia wspieranego przez otoczenie wzmacnia integrację finansową poprzez:

- zobowiązanie do pełnego finansowania krajowego przez czas trwania inicjatywy oraz roczne zobowiązania dotyczące każdego proponowanego programu prac,
- zapewnienie, by ostateczne zestawienie wniosków uzgodnione na podstawie oceny było wiążące dla uczestniczących państw członkowskich, Izraela, Norwegii i Szwajcarii, tak jak to opisano powyżej, łącznie z etapem sporządzania umowy,
- promowanie elastyczności przydzielania środków z budżetu krajowego w maksymalnym stopniu umożliwiającym reagowanie na sytuacje wyjątkowe, np. poprzez podwyższenie wkładów krajowych lub finansowanie krzyżowe.

W ramach inicjatywy uczestniczące państwa członkowskie podejmują wszelkie starania, aby wzmocnić integrację i usunąć istniejące krajowe ograniczenia prawne i administracyjne w zakresie współpracy międzynarodowej.

IV. Zasady finansowania

Udział Wspólnoty stanowi stały odsetek całkowitej kwoty środków publicznych pochodzących z uczestniczących programów krajowych, nie przekracza jednak w żadnym przypadku 50 % całkowitej kwoty środków publicznych przyznanych uczestnikowi projektu wybranego w wyniku zaproszenia do składania wniosków w ramach wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie. Ten stały odsetek zostanie określony w porozumieniu zawartym między specjalną jednostką ds. wdrażania a Komisją w oparciu o wieloletnie zobowiązanie uczestniczących państw członkowskich oraz Izraela, Norwegii i Szwajcarii, a także wkład Wspólnoty.

Najwyżej 6 % finansowego wkładu Wspólnoty wykorzystuje się na wkład w ogólne koszty operacyjne wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie.

Uczestniczące państwa członkowskie, Izrael, Norwegia i Szwajcaria również wnoszą wkład w zagwarantowanie skutecznego działania wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie.

Projekty są współfinansowane przez uczestników projektu.

V. Oczekiwane rezultaty realizacji wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie

Specjalna jednostka ds. wdrażania przedstawia roczne sprawozdanie zawierające szczegółowy przegląd realizacji wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie (liczba przedłożonych projektów i projektów wybranych do przyznania dofinansowania, wykorzystanie funduszy wspólnotowych, podział funduszy krajowych, rodzaje uczestników, informacje statystyczne dotyczące państwa, imprezy dotyczące pośrednictwa i działania w zakresie rozpowszechniania itp.) oraz postępu na drodze ku dalszej integracji.

Oczekiwane rezultaty są przedstawiane w sposób bardziej szczegółowy w porozumieniu zawartym między Komisją, działającą w imieniu Wspólnoty, a specjalną jednostką ds. wdrażania.

ZAŁĄCZNIK II

WYTYCZNE DOTYCZĄCE KIEROWANIA WSPÓLNYM PROGRAMEM W ZAKRESIE ŻYCIA WSPieranego PRZEZ OTOCZENIE

Struktura organizacyjna wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie jest następująca:

Stowarzyszenie na rzecz Życia Wspieranego przez Otoczenie, będące międzynarodowym stowarzyszeniem o celu niezarobkowym założonym zgodnie z prawem belgijskim, stanowi specjalną jednostkę ds. wdrażania stworzoną przez uczestniczące państwa członkowskie oraz Izrael, Norwegię i Szwajcarię.

Stowarzyszenie na rzecz Życia Wspieranego przez Otoczenie odpowiada za wszelkie działania w ramach programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie. Zadania Stowarzyszenia na rzecz Życia Wspieranego przez Otoczenie obejmują zarządzanie umowami i budżetem, opracowanie rocznych programów prac, organizację zaproszeń do składania wniosków, przygotowanie oceny i zestawienia projektów. Ponadto nadzoruje ono monitorowanie projektów i przekazuje stosowane środki stanowiące wkład wspólnotowy do wyznaczonych krajowych agencji ds. programu. Stowarzyszenie organizuje także działalność w zakresie rozpowszechniania informacji.

Stowarzyszenie na rzecz Życia Wspieranego przez Otoczenie jest zarządzane przez zgromadzenie ogólne. Zgromadzenie ogólne, będące organem decyzyjnym wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie, mianuje członków zarządu i nadzoruje realizację wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie, włączając zatwierdzanie rocznych programów prac, przydział środków krajowych na projekty oraz wnioski o członkostwo. Będzie ono działać na podstawie zasady, zgodnie z którą jednemu państwu przysługuje jeden głos. Decyzje są podejmowane zwykłą większością głosów, z wyjątkiem decyzji dotyczących sukcesji, przyjęcia lub wyłączenia członków, lub rozwiązania Stowarzyszenia, dla których statut Stowarzyszenia może przewidzieć szczególne wymagania w zakresie głosowania. Komisji przysługuje status obserwatora na posiedzeniach zgromadzenia ogólnego.

Zarząd Stowarzyszenia na rzecz Życia Wspieranego przez Otoczenie – składający się co najmniej z przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i skarbnika – jest wybierany przez zgromadzenie ogólne w celu podjęcia szczególnych obowiązków w zakresie zarządzania, takich jak planowanie budżetu, zatrudnianie personelu i podpisywanie umów. Jest on prawnym przedstawicielem Stowarzyszenia i składa sprawozdania zgromadzeniu ogólnemu.

Agencje zarządzające programami krajowymi są upoważnione przez uczestniczące państwa członkowskie oraz Izrael, Norwegię i Szwajcarię do podjęcia pracy związanej z zarządzaniem projektem oraz aspektami administracyjnymi i prawnymi partnerów projektów krajowych oraz zapewnienia wsparcia w zakresie oceny i negocjowania wniosków dotyczących projektów. Pracują one pod nadzorem Stowarzyszenia na rzecz Życia Wspieranego przez Otoczenie.

Komitet doradczy, w którego skład wchodzi przedstawiciele przemysłu i innych zainteresowanych stron, łącznie z przedstawicielami osób należących do różnych pokoleń, przedstawia zalecenia z listą priorytetów i tematów, które należy objąć zaproszeniami do składania wniosków w ramach wspólnego programu w zakresie życia wspieranego przez otoczenie.
